

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 27.01.1972, sp. zn. 1 To 169/71, ECLI:CZ:NS:1972:1.TO.169.1971.1

Číslo: 45/1972

Právní věta: I. Okolnost, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, nemožno znovu hodnotiť ako všeobecne priťažujúcu okolnosť, ktorá ovplyvňuje výmeru trestu v rámci tejto vyššej trestnej sadzby. Pri výmere trestu v rámci tejto vyššej trestnej sadzby však súd prihliada na intenzitu, s akou je v konkrétnom prípade naplnený zákonný znak podmieňujúci použitie vyššej trestnej sadzby.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 27.01.1972

Spisová značka: 1 To 169/71

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Okolnosti podmiňujúci použitie vyššej trestnej sadzby, Okolnosti priťažujúce, Ukládání trestu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 234 odst. 1
§ 234 odst. 2 písm. b 141/1961 Sb. § 228 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 45/1972 sb. rozh.

I. Okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, nemožno znovu hodnotiť ako všeobecne priťažujúcu okolnosť, ktorá ovplyvňuje výmeru trestu v rámci tejto vyššej trestnej sadzby. Pri výmere trestu v rámci tejto vyššej trestnej sadzby však súd prihliada na intenzitu, s akou je v konkrétnom prípade naplnený zákonný znak podmieňujúci použitie vyššej trestnej sadzby.

II. Súd je povinný pri rozhodovaní o trestnom čine, ktorý obžalovaný spáchal v skúšobnej lehote stanovenej pri jeho podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu v inej trestnej veci, posúdiť samostatne ako predbežnú otázku (§ 9 Tr. por.) okolnosť, či obžalovaný bude musieť zvyšok neodpykaného trestu odňatia slobody vykonať a prizerať na to pri výmere trestu, ak ukladá trest odňatia slobody (§ 36 Tr. zák.).

Z odôvodnenia

Najvyšší súd SSR zamietol odvolanie krajského prokurátora v Bratislave a obžalovaného E. N. podané proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 1971, sp. zn. 1 T 13/71.

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 1971 sp. zn. 1 T 13/71 bol obžalovaný E. N. uznaný za vinného z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., za ktorý mu bol podľa § 234 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov so zaradením do III. nápravno-výchovnej skupiny. Okrem toho bol obžalovaný zaviazaný podľa § 228 ods. 1 Tr. por., aby poškodeným nahradil škodu, a to podniku Potraviny, závod 08-01 v Bratislave sumu Kčs 3551,- a K. Ch. sumu Kčs 642,50. Čo do zvyšku uplatnenej škody boli títo poškodení podľa § 229 ods. 2 Tr. por. odkázaní na konanie v občianskoprávných veciach. Ďalšia poškodená K. B. bola s celým svojím nárokom na náhradu škody odkázaná podľa § 229 ods. 1 Tr. por. na konanie v občianskoprávných veciach.

Podľa zistenia krajského súdu obžalovaný spáchal uvedený trestný čin tak, že 8. decembra 1970 v Bratislave v poludňajších hodinách s úmyslom získať pre seba peniaze z tržby predajne Potraviny prepadol vedúcu tejto predajne K. Ch. a gumeným kladivom ju udrel po hlave, keď po tomto údere spadla na zem, kopal a bil ju po celom tele, čím jej spôsobil zlomeninu klenby lebečnej a pomliaždenie nosa, čo malo za následok liečenie a pracovnú neschopnosť trvajúcu ešte 30. novembra 1971. Ďalej zrazil na zem aj v predajni sa nachodiacu zákazníčku K. B., čím jej spôsobil krvnú podliatinu na hlave vyžadujúcu liečenie. Po tomto čine zobral z pokladnice predajne sumu najmenej 815 Kčs a z miesta činu ušiel.

Proti tomuto rozsudku podali krajský prokurátor a obžalovaný v zákonnej lehote odvolanie.

Krajský prokurátor sa odvolaním domáhal sprísnenia trestu. Argumentoval tým, že krajský súd z hľadiska určenia stupňa nebezpečnosti činu obžalovaného pre spoločnosť nezhodnotil, že sa obžalovaný dopustil voči poškodenej K. Ch. a K. B. násilia, poškodenej K. Ch. spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a motívom jeho konania bolo zmocniť sa tržby. Okrem toho poukázal na to, že obžalovaný bol 7. 4. 1970 podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 2 rokov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu v Dunajskej Strede z 19. 8. 1969 sp. zn. 1 T 6/69 za trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a čin preto spáchal v skúšobnej lehote. I keď sa od 13. 4. 1970 obžalovaný zapojil do pracovného procesu, mal zlú pracovnú morálku a bol s ním preto rozviazaný pracovný pomer, takže od 23. 10. 1970 nikde nepracoval. Po tomto čase sa o zamestnanie nikde neuchádzal a vyhýbal sa statočnej práci. Napriek tomu, že mal možnosť poriadne pracovať, rozhodol sa prostriedky na svoju obživu zadovážovať trestnou činnosťou a ako vhodnú formu si zvolil i lúpež. Pre tieto príčiny navrhol krajský prokurátor uložiť obžalovanému trest na hornej hranici zákonnej trestnej sadzby.

Obžalovaný žiadal svojím odvolaním zmierniť trest.

Najvyšší súd SSR preskúmal podľa § 254 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov prvostupňového rozsudku, proti ktorým prokurátor a obžalovaný mohli podať odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré prvostupňovému rozsudku predchádzalo a zistil, že skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa vzal za základ svojho rozhodnutia o vine obžalovaného E. N. uvedeným trestným činom, zodpovedajú vykonaným dôkazom. Zistený skutkový stav súd prvého stupňa správne právne kvalifikoval ako trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák.

Najvyšší súd SSR nezistil pochybenie krajského súdu ani vo výroku o treste, proti ktorému namietali vo svojich odvolaniach krajský prokurátor a obžalovaný.

Podľa § 31 odst. 1 Tr. zák. má súd pri určení druhu trestu a jeho výmery prihliadať na stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť (§ 3 ods. 4 Tr. zák.), na možnosť nápravy a pomery páchatela.

Krajský súd náležite zhodnotil pri ukladaní trestu stupeň nebezpečnosti činu obžalovaného pre spoločnosť podľa kritérií uvedených v § 3 ods. 4 Tr. zák., ako aj možnosť nápravy páchatela a jeho pomery. Výslovne poukázal na obžalovaného ako na osobu s negatívnym pomerom k práci, ako priťažujúcu okolnosť konštatoval, že ide o recidivistu a zdôraznil, že obžalovaný spáchal čin v skúšobnej lehote stanovenej pri jeho podmiennečnom prepustení z výkonu dvojročného trestu odňatia slobody, ktorý mu uložil Okresný súd v Dunajskej Strede.

Krajský súd sa nedopustil chyby, keď pri hodnotení stupňa nebezpečnosti spáchaného trestného činu nehodnotil ako priťažujúcu okolnosť, že motívom konania obžalovaného bolo zmocniť sa tržby a že sa voči poškodeným K. Ch. a K. B. dopustil násilia. Tieto okolnosti sú totiž zákonnými znakmi trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. a nemožno ich preto so zreteľom na ustanovenie § 31 ods. 3 Tr. zák., ktoré bráni tomu, aby sa tá istá okolnosť hodnotila dvakrát, považovať za okolnosti priťažujúce, ktoré zvyšujú stupeň nebezpečnosti činu.

Krajský súd postupoval správne aj vtedy, keď nepovažoval za priťažujúcu okolnosť skutočnosť, že obžalovaný spôsobil zisteným činom poškodenej K. Ch. ťažkú ujmu na zdraví. Táto okolnosť ako ťažší následok podmieňuje použitie prísnejšej trestnej sadzby podľa písm. b) ods. 2 § 234 Tr. zák. Zmyslu ustanovenia § 31 ods. 3 Tr. zák. zodpovedá, že okolnosť, ktorá podmieňuje použitie prísnejšej trestnej sadzby, nemožno znovu hodnotiť ako všeobecnú priťažujúcu okolnosť, ktorá ovplyvňuje výmeru trestu v rámci tejto vyššej trestnej sadzby.

Ustanovenie § 31 ods. 3 Tr. zák. však nebráni tomu, aby v rámci hodnotenia spôsobu vykonania činu súd neprihliadol na povahu a intenzitu násilia ako znaku uvedeného trestného činu, krajský súd však hodnotil tieto okolnosti v neprospech obžalovaného, keď uvádza, že obžalovaný spáchal čin surovým spôsobom (34 písm. b) Tr. zák.).

V rámci hodnotenia ďalších kritérií rozhodujúcich pri výmere trestu podľa § 31 ods. 1 Tr. zák. krajský súd vzal správne pri výmere trestu odňatia slobody zreteľ aj na tú okolnosť, že obžalovaného očakáva výkon ďalšieho výše deväťmesačného trestu odňatia slobody ako zvyšku dvojročného trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu v Dunajskej Strede z 19. 8. 1969 sp. zn. 1 T 6/69 a z výkonu ktorého bol podmiennečne prepustený. Nič totiž nebráni súdu pri rozhodovaní o trestnom čine, ktorý obžalovaný spáchal v skúšobnej lehote stanovenej pri jeho podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu v inej trestnej veci, posúdiť samostatne ako predbežnú otázku (§ 9 Tr. por.) okolnosť, či obžalovaný zvyšok neodpykaného trestu bude musieť vykonať a prizerať na to pri výmere trestu toho istého druhu (§ 36 Tr. zák.).

Preto odvolanie krajského prokurátora neobstalo.

V ďalšom Najvyšší súd SSR odôvodnil, prečo nie je opodstatnené ani odvolanie obžalovaného.